

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การที่ประเทศจะสามารถพัฒนาด้านเศรษฐกิจและสังคมให้โดยลตามความมุ่งหมายนั้น ย่อมจำเป็นจะต้องอาศัยปัจจัยหลายอย่างเป็นส่วนประกอบที่สำคัญ คือ ทรัพยากรด้านการเงินและทรัพยากรมนุษย์ ประเทศไทยมีทรัพยากรการเงินค่อนข้างจำกัด ดังนั้นในการพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องอาศัยหลักการใช้จ่ายประโยชน์จากทรัพยากรให้เต็มที่ ซึ่งเป้าหมายสำคัญของการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของรัฐบาลไม่ว่ายุคใดสมัยใด ก็คือ ความต้องการที่จะยกฐานะทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศให้ดีขึ้นอย่างรวดเร็วเท่าที่กำลังคน กำลังแรงงาน และกำลังทรัพยากรอื่น ๆ ที่ชาติเราอำนวยให้ได้ ทรัพยากรทั้งหลายนั้น ทรัพยากรมนุษย์นับว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญ และมีผลต่อการพัฒนาประเทศโดยตรง ดังที่ เฟรเดอริก เอช ฮาร์บีสัน ได้กล่าวว่าการพัฒนาประเทศนั้นทรัพยากรมนุษย์เป็นสิ่งจำเป็นที่สุด เพราะทรัพยากรมนุษย์เป็นจุดหมายสุดท้ายแห่งความมั่นคงของชาติ ฉะนั้นจุดประสงค์ของการพัฒนา จึงอยู่ที่การใช้จ่ายประโยชน์จากทรัพยากรมนุษย์ในกิจกรรมทางเศรษฐกิจให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้^๑

ในปัจจุบันประชากรของประเทศไทยมีจำนวน ๔๗ ล้านคน ในจำนวนนี้เป็นสตรีอยู่ถึง ๒๓.๑ ล้านคน หรือประมาณร้อยละ ๔๘.๖ ของจำนวนประชากรทั้งหมด^๒ ซึ่งบุคคลหลายฝ่ายได้เห็นว่า สตรีเป็นทรัพยากรกำลังคนที่เป็นปัจจัยสำคัญที่จะเป็นตัวแรงในการพัฒนาและเป็นบุคคลที่ก่อให้เกิดผลกระทบทั้งด้านบวกและด้านลบต่อการ

^๑เฟรเดอริก เอช ฮาร์บีสัน, "มนุษย์ทรัพยากรอันมีค่าของชาติ" แปลโดย ฃมา พรณสวัสดิ์ และศิริพรรณ ตรีกุลลี (กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์แพรวพิทยา, ๒๕๒๑), หน้า ๒.

^๒สำนักงานสภาพัฒนาการเศรษฐกิจแห่งชาติ, แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติระยะที่ ๕ ๒๕๒๕ - ๒๕๒๘ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์สำนักทำเนียบนายกรัฐมนตรี), หน้า ๓๐๗.

พัฒนาโดยตรง การพัฒนาประเทศจะเกิดผลอย่างเต็มที่หากสตรีได้มีโอกาสพัฒนาตนเอง และมีส่วนร่วมในการพัฒนาต่าง ๆ อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

ในอดีต สังคมไทยเป็นสังคมที่ได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมอินเดียและจีนโดยผ่านทางศาสนาพุทธและศาสนาพราหมณ์ ซึ่งในวัฒนธรรมของอินเดียและจีนนั้น สตรีมีสถานภาพต่ำกว่าบุรุษมาก สังคมไทยแม้จะได้รับอิทธิพลจากทั้งสองชาติเป็นส่วนใหญ่ แต่ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อโบราณของสังคมไทยยังถือว่าของอินเดียและจีนมาก คือ สังคมไทยยึดบุรุษเป็นผู้นำในครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ สตรีจึงยังไม่มีคามจำเป็นที่จะต้องออกมาทำงานนอกบ้าน นอกจากสตรีชนบท ซึ่งส่วนใหญ่มีอาชีพการเกษตร ต้องช่วยเพาะปลูกและเกี่ยวเกี่ยวตามฤดูกาล นับว่าเป็นการทำงานในขอบข่ายของครอบครัว ดังนั้นสตรีจึงมีบทบาทสำคัญภายในครัวเรือนในฐานะมารดาและภรรยา และฝึกอบรมบุตรหลานโดยเน้นการฝึกเป็นแม่บ้าน แม่เรือน ฉะนั้นสตรีไม่จำเป็นต้องมีการศึกษาทางวิชาการสูงนัก แต่เป็นการศึกษาจากประสบการณ์ สิ่งแวดล้อม และจากการถ่ายทอดความรู้สืบทอดกันมา

ปัจจุบัน เมื่อสภาพเศรษฐกิจและสังคมของประเทศเปลี่ยนแปลง ประกอบกับการพัฒนาการศึกษาของสตรีไทย ทำให้สตรีมีโอกาสได้รับการศึกษาในระบบโรงเรียนมากขึ้น สตรีจึงมีความรู้ความสามารถออกไปประกอบอาชีพหลายอย่างเท่าเทียมบุรุษและมีบทบาทเป็นที่ประจักษ์แก่บุคคลทั่วไป สตรีไทยจึงเป็นที่ยอมรับมากขึ้นกว่าแต่ก่อน สถานภาพและบทบาทของสตรีจึงเริ่มเปลี่ยนแปลง ทำให้สตรีมีโอกาสและมีสิทธิในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลงของสังคม ทั้งด้านวัตถุและจิตใจ การเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ เช่น ค่านิยม ความเสมอภาค ความมีอิสรภาพ ความเป็นตัวของตัวเอง ตามอุดมการณ์ของประชาธิปไตย ประกอบกับอิทธิพลและความเจริญทางวัตถุจากตะวันตก ทำให้ค่านิยมบางอย่างและฐานะทางเศรษฐกิจของสมาชิกในสังคมเปลี่ยนไป

อย่างไรก็ดี ถ้าพิจารณาถึงสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในเมืองและในชนบทแล้ว จะเห็นว่าต่างกันอยู่มากทั้งด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง เนื่องมาจากฐานะความเป็นอยู่และสภาพแวดล้อมของสังคมไทย ทำให้สตรีแต่ละกลุ่มมีสถานภาพและบทบาทต่างกัน คือ สตรีในชนบท ใ้แก่ สตรีเกษตรกร

ซึ่งเป็นกลุ่มใหญ่ที่สุดมีบทบาทสำคัญในการผลิต และรับผิดชอบต่อการเลี้ยงดูครอบครัว มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน เป็นกลุ่มที่คอยโอกาสทางการศึกษา เพราะต้องช่วยเหลือครอบครัวในด้านเศรษฐกิจ ทำให้ไม่สามารถศึกษาต่อในระดับสูงได้ และมีรายได้จากการทำไร่ทำนา หรืออยู่ในครอบครัวที่มีรายได้จากการทำไร่ ทำนา เป็นหลัก ซึ่งจะประกอบอาชีพการเกษตรในที่ดินของตน โดยทำร่วมกับสามีหรือรับจ้าง และมีอาชีพรองทางด้านการค้าขาย การทำอุตสาหกรรมในครัวเรือน เลี้ยงสัตว์ ฯลฯ ส่วนสตรีที่ไร้แรงงานในโรงงานอุตสาหกรรม มีความรู้ระดับประถมศึกษาเป็นส่วนมาก ค่าจ้างแรงงานที่ได้รับ เป็นค่าจ้างแรงงานต่ำ ทำงานหนัก มีรายได้น้อยและไม่แน่นอน สำหรับสตรีในเขตเมืองได้แก่ สตรีที่เป็นข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจ ซึ่งมีเพียงกลุ่มน้อยและเป็นสตรีที่ได้รับการศึกษาสูง สตรีกลุ่มนี้จึงได้เปรียบกว่าสตรีกลุ่มอื่น ซึ่งเมื่อพิจารณาแล้วการที่จะระดมพลังความสามารถมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด สตรีกลุ่มนี้จึงมีบทบาทอยู่มาก สถานภาพและบทบาทของสตรีไทยแต่ละกลุ่มจึงแตกต่างกัน ซึ่งเป็นปัญหาและอุปสรรคสำคัญประการหนึ่งในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ จึงทำให้สตรีไทยเป็นจำนวนมากประสบความยุ่งยากเกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของตน เนื่องจากยังขาดโอกาสและความเท่าเทียมกันระหว่างสตรีไทยด้วยกันและบุรุษทั้งในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง ดังจะเห็นได้จาก การสำรวจความคิดเห็น ประชากรทั่วประเทศด้านการศึกษา พบว่า อัตราร้อยละประชากรหญิงอายุ ๑๐ ปีขึ้นไปที่ยังไม่รู้หนังสือ แม้จะลดลงเป็นลำดับจากร้อยละ ๕๔.๔ ในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ เหลือร้อยละ ๑๓.๕๕ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓ ซึ่งยังสูงกว่าชายมาก กล่าวคือ สูงกว่าชายถึงร้อยละ ๒๔.๓ ในปี พ.ศ. ๒๔๔๐ และร้อยละ ๑๐.๔ ในปี พ.ศ. ๒๕๒๓^๑ ในโรงเรียน โดยเฉพาะในระดับประถมศึกษาในโรงเรียนสหศึกษา สัดส่วนการเรียนต่อของหญิงมีน้อยกว่าชายที่จะศึกษาต่อในระดับประถมศึกษาตอนปลาย และมีชมศึกษาตนเอง ในปี

^๑ คณะทำงานวางแผนพัฒนาสตรีระยะยาว, รายงานการศึกษาเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาสตรีระยะยาว ๒๕๒๕ - ๒๕๔๕ (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๒๕), หน้า ๘.

ในปี พ.ศ. ๒๕๒๑^๑ ในระดับอุดมศึกษา จำนวนหญิงที่ศึกษามีน้อยกว่าชาย คือ ร้อยละ ๔๑.๕๙ ของนิสิตทั้งหมด ทั้งนี้เฉพาะในระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัย เปิดและมหาวิทยาลัยปิด แต่ไม่รวมวิทยาลัยเอกชน^๒

ในค่านเศรษฐกิจ สังคมไทยในอดีตไม่นิยมให้สตรีออกทำงานนอกบ้าน นอกจากช่วยทำไร่ ทำนา ในบริเวณรอบบ้าน โดยถือว่าบุรุษเป็นผู้หาเลี้ยง ครอบครัวยุ สตรีจึงทำหน้าที่แม่บ้านเลี้ยงดูและอบรมบุตร คุดูแลบ้านเรือนตลอดจน ทำงานเบ็ดเตล็ดเล็ก ๆ น้อย ๆ เพื่อช่วยเหลือสามี ประกอบทั้งประเพณีเก่า ๆ บังคับให้สตรีมีโอกาสในการศึกษาน้อยกว่า แต่เมื่อสตรีมีโอกาสได้รับการศึกษา สูงขึ้น สตรีไทยจึงใช้ความรู้ความสามารถออกไปประกอบอาชีพ บทบาททาง เศรษฐกิจของสตรีในปัจจุบันจึงมีมากขึ้น จึงปรากฏว่า ในปัจจุบันสตรีทำงานใน วงการต่าง ๆ ได้แก่ เกษตรกรรม หัตถกรรม พาณิชยกรรม อุตสาหกรรม และการบริการ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาตามมาในเรื่องสิทธิและความเสมอภาคใน โอกาสความก้าวหน้า ค่าจ้าง สวัสดิการต่าง ๆ ตลอดจนปัญหาการเปลี่ยนแปลง บทบาทในครอบครัวของสตรีเหล่านั้น เมื่อต้องออกมาทำงานนอกบ้าน เพราะ สตรีนั้นนอกจากจะต้องไปประกอบอาชีพและร่วมทำประโยชน์ทางเศรษฐกิจให้แก่ สังคม ยังต้องทำหน้าที่เป็นแม่บ้านอันเป็นหน้าที่ในฐานะที่เป็นสมาชิกคนหนึ่งของ ครอบครัว ได้แก่ การควบคุมดูแลการใช้จ่ายของบ้าน ดูแลการเพิ่มรายได้ และขณะเดียวกันก็ต้องลดรายจ่ายไปด้วย หน้าที่นี้มีความสำคัญ เพราะกระทบกับ การกินที่อยู่อาศัยของครอบครัวทั้งทางบวกและทางลบ แม่บ้านจึงต้องรู้จักหลัก คณิตกรรมศาสตร์ และปฏิบัติตามโดยเหมาะสม รู้จักเลือกซื้อและเลือกใช้สินค้า รวม ทั้งการออมทรัพย์ ซึ่งจะช่วยให้ส่งผลดีต่อเศรษฐกิจของครอบครัว เพราะเป็นหน่วย พื้นฐานของประเทศ และมีผลต่อเศรษฐกิจและสังคมของประเทศโดยรวม

^๑สำนักงานสถิติแห่งชาติ, รายงานการศึกษาและรายงานครุภาค สมบูรณ์ (กรุงเทพมหานคร : สำนักงานสถิติแห่งชาติ, ๒๕๒๑).

^๒ทบวงมหาวิทยาลัย, รายงานการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาแห่ง ประเทศไทย (กรุงเทพมหานคร : ทบวงมหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐).

แต่ในปัจจุบัน สตรีเกษตรกร ซึ่งเป็นประชากรกลุ่มใหญ่และสำคัญในการพัฒนาประเทศ ซึ่งนอกจากจะมีอัตราการศึกษาไม่สูงแล้วยังมีปัญหาเกี่ยวกับแรงงานสตรี เนื่องจากขาดการปูพื้นฐานด้านการศึกษา เสริมทักษะ และส่งเสริมความสามารถให้สอดคล้องกับการขยายตัวทางเศรษฐกิจ ทำให้แรงงานสตรีไทยในตลาดแรงงานมีคุณภาพต่ำ ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญที่รัฐบาลควรจะแก้ไขอย่างรวดเร็ว

ในด้านการเมืองการปกครอง ขนบธรรมเนียมประเพณีและความเชื่อดั้งเดิม ประกอบกับข้อจำกัดทางกฎหมายบางประการ ทำให้สตรีไทยขาดโอกาสที่จะมีส่วนร่วมทางการเมืองการปกครอง ถึงแม้ว่าในปัจจุบัน สตรีได้รับการยอมรับให้มีสิทธิและความเสมอภาคเท่าเทียมบุรุษแล้วก็ตาม สตรีไทยก็ยังมีบทบาททางการเมืองการปกครอง น้อยมาก รัฐเองก็ยังไม่เห็นความสำคัญของสตรีในการที่จะพัฒนาและระดมพลังสตรีมาใช้ในการพัฒนาประเทศให้มากขึ้น

อย่างไรก็ตาม สตรีไทยเป็นจำนวนมาก ยังไม่เข้าใจในสถานภาพและบทบาทของตนเองอย่างแท้จริง และยังไม่พอใจที่ตนยังไม่มีบทบาทเท่าเทียมบุรุษ ถึงแม้จะเข้าไปมีส่วนร่วมในด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครองแล้วก็ตาม ทำให้สตรีประสบความยุ่งยากในการตัดสินใจว่า ควรปฏิบัติตนอย่างไร จึงจะเหมาะสมกับสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในสังคมปัจจุบัน สตรีไทยจึงได้รวมกลุ่มในรูปของสมาคมหรือชมรมต่าง ๆ เพื่อร่วมกันทำกิจกรรม และมีวัตถุประสงค์ในการทำงานเพื่อพัฒนาสังคม และเพื่อพิทักษ์สิทธิอันพึงมีพึงได้ตามกฎหมายของสตรีไทย การรวมกลุ่มของสตรีไทยในรูปสมาคมหรือชมรม ย่อมชี้ให้เห็นว่าสตรีไทยในปัจจุบันมีความต้องการจะเปลี่ยนแปลงสถานภาพและบทบาทของตน ความต้องการที่จะปรับปรุงสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในปัจจุบัน จึงเป็นสิ่งที่น่าศึกษายิ่งว่า สตรีไทยในปัจจุบันควรมีสถานภาพและบทบาทอย่างไร จึงจะมีส่วนช่วยพัฒนาประเทศทางด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจและปรารถนาที่จะศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา เนื่องจากเป็นสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระดับวิชาชีพ เพื่อผลิตกำลังคนระดับสูง และมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม

และการเมืองการปกครองของประเทศเป็นอย่างมาก ว่าบุคคลทั้งสามกลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครองอย่างไร จึงจะสามารถตอบสนองความต้องการส่วนบุคคลและประเทศได้

ผลการศึกษาวิจัยนี้ นอกจากจะเป็นประโยชน์โดยตรงต่อนักศึกษาในการเสริมสร้างแนวความคิดของนักศึกษา ให้เข้าใจสถานภาพและบทบาทของสตรี เพื่อปฏิบัติตนให้เหมาะสมและถูกต้องกับสังคมปัจจุบัน และยังเป็นประโยชน์ต่อสตรีไทย ซึ่งจะเป็นแนวทางให้สตรีได้เข้าใจสถานภาพและบทบาทของตน เพื่อปรับปรุงและปฏิบัติให้เหมาะสมและสมบูรณ์ เพื่อเป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและมีประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศ รวมทั้งเป็นแนวทางให้ผู้บริหารระดับประเทศ ได้พิจารณาถึงการพัฒนาสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๕ (๒๕๒๕ - ๒๕๒๙) ว่าได้รับผลสำเร็จตามความมุ่งหมายหรือไม่ ซึ่งจะได้เป็นแนวทางในการวางแผนและปรับปรุงสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในแผนพัฒนาสตรีฉบับต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยเรื่องนี้ได้กำหนดวัตถุประสงค์ไว้ว่า

๑. เพื่อศึกษาวิวัฒนาการสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในสังคมด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง
๒. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษาเกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในสังคมด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง
๓. เพื่อเปรียบเทียบความคิดเห็นของนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิงเกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในสังคมด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง

สมมติฐานการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ได้ตั้งสมมติฐานทางสถิติ (statistical hypothesis) ไว้เพื่อทำการทดสอบ ดังนี้คือ

๑. ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในสังคมด้านการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๒. ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในสังคมด้านเศรษฐกิจ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๓. ความคิดเห็นระหว่างผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในสังคมด้านการเมืองการปกครอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๔. ความคิดเห็นระหว่างนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิง เกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในสังคมด้านการศึกษา มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๕. ความคิดเห็นระหว่างนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิง เกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในสังคมด้านเศรษฐกิจ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๖. ความคิดเห็นระหว่างนักศึกษาชาย และนักศึกษาหญิง เกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในสังคมด้านการเมืองการปกครอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ขอบเขตของการศึกษา

การศึกษาวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาแบบพรรณาวិเคราะห์ คือ การวิจัยเอกสารและการสำรวจ

๑. การวิจัยเอกสาร ผู้วิจัยจะทำการศึกษาค้นคว้าในเรื่องของวิวัฒนาการสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในสังคมด้านการศึกษา เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง ตั้งแต่สมัยสุโขทัยจนถึงปัจจุบัน โดยวิธีค้นคว้าจากเอกสาร ตำรา บทความ จากวารสารต่าง ๆ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และเสนอรายงานแบบพรรณาวิเคราะห์

๒. การสำรวจ ผู้วิจัยจะทำการศึกษาค้นคว้าในเรื่องความคิดเห็นของ
ผู้บริหาร อาจารย์ และนักศึกษา เกี่ยวกับสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยใน
สังคมคานการศึกษา เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง

๓. กลุ่มตัวอย่าง

๓.๑ สถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ วิทยาลัยเทคโนโลยี
และอาชีวศึกษา ที่ตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ๑๑ วิทยาเขต คือ วิทยาเขต
เทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตพระนคร วิทยาเขตตูเทนวาย วิทยาเขตเทเวศร์
วิทยาเขตพัฒนการพระนคร วิทยาเขตบพิตรพิมุข วิทยาเขตจักรพงษ์วนารด
วิทยาเขตชุมพร เขตอุดมศักดิ์ วิทยาเขตโชติเวช วิทยาเขตพระนครใต้ และ
วิทยาเขตเพาะช่าง

๓.๒ กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ กลุ่มผู้บริหาร กลุ่ม
อาจารย์ และกลุ่มนักศึกษา

๓.๓ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักศึกษา ได้แก่ นักศึกษาปีสุดท้ายที่
ศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และหลักสูตรประกาศนียบัตร
ประโยคครูมัธยม (ปม.) เท่านั้น

๔. ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้แบ่งตัวแปรออกเป็น ๒ ประเภท

คือ

๔.๑ ตัวแปรอิสระ คือ ตัวแปรที่เกี่ยวกับสถานภาพของกลุ่ม
ตัวอย่าง

๔.๒ ตัวแปรตาม แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท

- ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสถานภาพและบทบาท
ของสตรีไทยในสังคมคานการศึกษา
- ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสถานภาพและบทบาท
ของสตรีไทยในสังคมคานเศรษฐกิจ
- ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อสถานภาพและบทบาท
ของสตรีไทยในสังคมคานการ เมืองการปกครอง

ขอตกลงเบื้องต้น

๑. ความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มถือเป็นตัวแทนความคิดเห็นของประชากรแต่ละกลุ่มได้
๒. กลุ่มตัวอย่างทุกกลุ่มตอบแบบสอบถามตามความคิดเห็นของตนเอง
๓. ขอคำถามในแบบสอบถามที่ใช้ในการวิจัยได้ครอบคลุมถึงสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในสังคมโดยทั่วไป

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

สถานภาพสตรีไทย หมายถึง สิทธิและหน้าที่โดยทั่วไปของสตรีไทยที่มีอยู่ในครอบครัวและในสังคม^๑

บทบาทสตรีไทย หมายถึง แบบแผนของพฤติกรรมหรือความประพฤติของสตรีไทยที่สอดคล้องกับหน้าที่ตามที่สังคมกำหนดไว้^๒

ผู้บริหาร หมายถึง คณบดี รองคณบดี ผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่าย หัวหน้าคณะวิชา และหัวหน้าภาควิชา ในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา

อาจารย์ หมายถึง อาจารย์ประจำที่ทำหน้าที่สอนในวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา ไม่ว่าจะทำการสอนระดับใด

นักศึกษา หมายถึง นักศึกษาที่ศึกษาอยู่สุดท้ายของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) และประกาศนียบัตรประโยคครูมัธยม (ปม.) ในภาคเรียนที่ ๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๕

^๑คณะทำงานวางแผนพัฒนาสตรีระยะยาว, รายงานการศึกษาเพื่อการจัดทำแผนพัฒนาสตรีระยะยาว ๒๕๒๕ - ๒๕๔๔, หน้า ๓ - ๓.

^๒เรื่องเดียวกัน, หน้าเดียวกัน.

วิทยวิจัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา หมายถึง วิทยาเขตที่สังกัดวิทยาลัย
เทคโนโลยีและอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ในเขตกรุงเทพมหานคร คือ
วิทยาเขต ๑๑ วิทยาเขต ไค้แก่วิทยาเขตเทคนิคกรุงเทพ วิทยาเขตพระนคร
เหนือ วิทยาเขตบพิตรพิมุข วิทยาเขตจักรพงษ์ภูวนารถ วิทยาเขตชุมพรเขตอุดม-
ศักดิ์ วิทยาเขตพระนครใต้ วิทยาเขตโชติเวช วิทยาเขตเพาะช่าง วิทยาเขต
เทเวศร์ วิทยาเขตอุเทนถวาย และวิทยาเขตพัฒนชยการพระนคร

ประโยชน์ในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ทำให้

๑. ทราบวิวัฒนาการสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในสังคมด้านการ
ศึกษา เศรษฐกิจ และการเมืองการปกครอง เพื่อเป็นแนวทางให้ผู้บริหารระดับ
ประเทศได้พิจารณาถึงการพัฒนาสถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในแผนพัฒนาสตรี
พ.ศ. ๒๕๒๕ - ๒๕๒๘
๒. เป็นแนวทางในการเสริมสร้างแนวความคิดของนักศึกษาให้เข้าใจ
สถานภาพและบทบาทของสตรีไทยในสังคมที่เหมาะสมและถูกต้อง เพื่อนำไปปรับปรุง
และปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับสังคมไทยในปัจจุบัน
๓. เป็นแนวทางให้สตรีไทยได้ปรับปรุงสถานภาพและบทบาทของตนเอง
ให้เหมาะสมเพื่อ เป็นทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและเป็นประโยชน์ในการพัฒนาประเทศ
ต่อไป
๔. เป็นแนวทางในการศึกษาวิจัยในเรื่องสถานภาพและบทบาทของสตรี
ไทยต่อไป